

HELENA SZMUNESS

ur. 1948; Kemerowo, Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", szkolnictwo, nauczyciele

Wyjątkowi nauczyciele w Liceum: Elżbieta Ziarkowska i Zygmunt Łupina

I były dwie osoby, które były zupełnie inne w tej szkole. Jeden to był pan od matematyki, który później był senatorem pierwszego Senatu już w wolnej Polsce. On się nazywał Zygmunt Łupina, był historykiem. On był bardzo przystojny i nie tylko był przystojny, ale był odważny, bo chodził w różowej koszuli. Wtedy mężczyźni nie chodzili w różowych koszulach. Wszystkie dziewczyny się w nim kochały, prócz mnie może, ale ja go szanowałam bardzo.

No i była zupełnie ta rozkoszna pani od polskiego, prościutko z UMCS-u, prościutko po studiach, z nauczycielskiej dynastii, bo rodzice też byli nauczycielami, chyba dziadkowie byli nauczycielami, pełna niesłychanego entuzjazmu i zapału i takiej radości życia i takiego przekonania, że my to wszystko pokonamy w ogóle. Ona mnie niestety uczyła dopiero w jedenastej klasie, bo zaczęła w dziesiątej, ale szybko została z jakiegoś powodu odwołana i uczył nas kto inny polskiego. Natomiast ja pamiętam, że ona nam przyniosła list pisarzy polskich, chyba przeciwko cenzurze. Nie pamiętam, to był list trzydziestu czterech, pięćdziesięciu dwóch? Ona nam [go] przyniosła i ona w klasie nam czytała. Każdy mógł ją zadenuncjować. Ona mogła mieć straszne problemy. Ale ona uważała z jakiegoś powodu, że jest bardzo ważne, żebyśmy wiedzieli, że istnieje coś takiego w Polsce jak cenzura i istnieje coś takiego jak pisarze, którzy przeciwko temu się buntują i się temu sprzeciwiają. Ona była niesłychanie odważnym człowiekiem. Myśmy ją wszyscy bardzo kochali. Elżbietę Żwirkowską. Ona była niewiele starsza od nas wtedy, siedem lat?

Reszta była okropna. To były najczęściej kobiety, które nienawidziły swojej pracy chyba z jakichś względów, nienawidziły młodzieży albo przestało im zależeć na czymkolwiek. Nie wiem, ale to była okropna szkoła.

Data i miejsce nagrania	2013-05-16, Londyn
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"